

ԱՐԻ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ Բ.Մ.Ը.Մ. ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ԾՐՋԱՆԻ

"ARI,"

BULLETIN

De

L'UNION de CULTURE
PHYZIQUE ARMENIEN.
de ROUMANIE

Adr. Bulv. Carol 27
BUCAREST

Արսոնսկեր

Յ. Գ. ԱԹԱՆԱՍԵԱՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ

Բուււ. 120 ԵԼ, Արս. 20 Ժր

ՀԱՏԸ 5 ԼԵՅ

Բ. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 1

1 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1924

ՃԱՄԲԱՆ ՍԿՍՈՒԱԾ Է

Երեք օրուան զբաղումներէ յետոյ Հ. Մ. Բ. Մ. Ռումանիոյ Շրջանային Ժողովը իր աշխատանքները աւարտեց անցեալ շաբթու Գօնսթանցայի մէջ: Նոյն օրերուն զուգադիպեցաւ նաեւ Ռումանահայ առաջին ողիմպիական մրցումներու մնացորդ մասը, եւ մեր շրջանի սկաուտներուն եւ մարզիկներուն տարեկան երկրորդ ընդհանուր՝ երեք երեւոյթ, կրեքնալ սփոփիչ փաստեր մեր մարզական կեանքին՝ զարգացմանը համար:

Մեր ընթերցողները պիտի գտնեն քիչ մը անդին անոնց երեքին ալ նկարագրութիւնը: Մեր նպատակը անոնց վերլուծումը ընել չէ հոս, ոչ ոք այդ առթիւ ստեղծուած նոր ոգեւորութեան զովքը հիւսել: Թէեւ կային շատ մը պարագաներ՝ որոնք ընդարձակ վերլուծումներ կ'աւելնէին, եւ պակաս չէին խանդավառութիւն տուող փաստերը:

Պիտի քաղենք միայն կարգ մը դասեր անոնցմէ մեր վաղուան կեանքին ու գործունէութեանը համար:

Շրջանային Ժողովը միաձայն կոչաւ մեր բոլոր շարքերուն զղացներու համար թէ Հ. Մ. Բ. Մ. մէջ տիրապետողը ձեւը, արտաքինը պէտք չէ որ ըլլայ այլ ոգին, բարոյական չէնքը: Այս պարագան անգամ մըն ալ պէտք էր հուշակուէր ոչ միայն մեր մարզիկներուն, այլ աւտաստանի մեր եղբայրներուն ալ: Ուղիհետեւ, ոճիւր է ծածկելը, հոս թէ այլուր, մեր շարքերուն մէջ յաճախ կ'երեւան փաստեր՝ որ կը պարզեն թէ դեռ լիապէս չէ ըմբռնուած Հ. Մ. Բ. Մ. ծնունդ տուող ոգին: Յաճախ էականը կը շփոթուի ձեւին հետ: Մինչդեռ պէտքէ գերիշխէ հոգիներու աշխուհոյ ման մտահոգութիւնը՝ մարմնի զատկարարական համար թափուած ճիշդերուն հետ եւ անոնցմէ աւելի: Անպէտ անասուն մըն է մարդս եթէ հոգի մը չկրէ, եւ հետեւաբար ոչինչ կ'արժէ զօրաւոր մարմին մը՝ եթէ ան կառուցուած ու խնամուած չէ առողջ հոգիի մը համար: Ու Հ. Մ. Բ. Մ. անոր համար կը տարբերի մարդական ուրիշ կազմակերպութիւններէ՝ որովհետեւ ան հիմնուած չէ զօրաւոր ջիղեր եւ զօրաւոր մկաններ տալու համար նոր հասնող սերունդի մը, այլ անոր մարմինը խնամելու համար որպէսզի ան ընդունակ դառնայ պարունակելու զօրաւոր հոգի մըն ալ, առողջ, պարտաճանաչ եւ առաքելին: Շրջանային Ժողովը չեչտեց այս ոգին: Աւելին: Անոր աշխատանքներուն պիտի տրուի հիմնական կազմեցումը ի թող մեր

բոլոր շարքերը գիտնան ըմբռնել այդ ազդարարութիւնը: Այդպէսով է որ ամէն մէկս հեազհետէ պիտի դառնանք մէկ մասնիկը հասնող տխար սերունդի մը, եւ Հ. Մ. Բ. Մ. պիտի դաբձնենք իր կոչումին արժանի:

Երկրորդ դասը ողիմպիական խաղերը տուին: Մեր մասնաճիւղերը մրցեցան կարելի թափով, եւ յաղթական թէ պարտեալ ըստնուեցան իրարմէ մըրցման նոր առիթներու կարօտով: Անշուշտ որ չինիչ է մրցելու յաղթանակին հասնելու ճիշդ: Մասնաւոր երբ մրցողները կ'ողբէին յաղթանակէն աւելի անոր հասնելու ճիշդ: Մենք պիտի սիրէինք որ ինչ ալ եղած ըլլան սոյն առաջին ողիմպիականին արդիւնքները իրենց համար՝ մեր մասնաճիւղերը եւ անոնց մաս կազմող իւրաքանչիւր մարզիկ նոր թափ, նոր ոգեւորութիւն ստանան ամողջ տարի մը պատրաստուելու յաղթանակին, ու այդ ոչ թէ տեղական ազդարարութեան ի հաշիւ՝ այլ իրենց ճիշդ խառնելու համար հաւաքական յաղթանակին տանող ընդհանուր ճիգին մէջ, որ Հ. Մ. Բ. Մ. ստանձնած այնքան ալ պատուախանութեան գործն է:

Երրորդ դասն ալ թող ներելի ըլլայ քաղել մեր բանավորմէն: Ըսենք անմիջապէս որ անոր մասնակցող մեր մարզիկներուն մեծ մասը սպասուածէն աւելի տուաւ հաւաքական կեանքի մը իր տենչն ու տրամադրութիւնը: Բայց տեսնուեցաւ որ մեր սկաուտները քիչ մը աւելի կը կարօտին խնամքի: Նոր Շրջանային Վարչութեան էական պարտքը պիտի ըլլայ ոչ թէ համազգեստաւոր պատանիներու թիւը շատցնել, այլ աշխատիլ որ անոնք ըլլան խելական սկաուտներ, արժանի այդ համազգեստը կրելու:

Բայց Գօնսթանցայի մէջ տեղի ունեցող երեք դէպքերն ալ, — Շրջանային Ժողով, ողիմպիական մրցումներ եւ սկաուտական ընդհանուր, — սփոփարար նշաններն են խմորուել սկսող կեանքի մը, որ պիտի զայ մեր վաղուան սերունդը փրկել: Անոնք ապացուցին թէ ճամբան սկսուած է արդէն:

Դիպուածը կը բերէ որ այս տողերը դրողը ասկէ 14 տարի առաջ ալ Պոլսոյ հայկական Ա. ողիմպիականին առթիւ գրած ըլլայ նոյն օրերու մարդական մեր միակ տեղանին Մարմնամարզի խմորակները որ կ'ըսէր, ճամբան սկսուած է, ոճիւր է կանգ առնել:

Ու ինչ այժմեական նշանաբան, — 14 տարի ետքն ալ, երբ ճիշդերէն, յուսարեկութիւններէն յետոյ դարձեալ կը խորտի մեր երիտասարդութիւնը, — քան այդ խորտեր թէ:

Ճամբան սկսուած է՝ սնիր է կանգ առնել:

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի

Ռ Ո Ւ Մ Ա Ն Ի Ո Յ Շ Ր Զ Ա Ն Ա Յ Ի Ն Ժ Ո Ղ Ո Վ Ը

Քօնսթանդուլի մէջ Օգոստոս 15-18 գումարուեցաւ Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Ռուսմանիոյ չրջանի երկրորդ Շրջանային ժողովը:

Ժողովին կը մասնակցէին Պ. Պ.

Շրջանային վարչութեան կողմէ Յ. Սիրունի, Վա հէ Տիրատուեան

Պուքրէշէն Սիմոն Պապիկեան, Յարութիւն Ապագահան, Արսէն Սայեան, Յակոբ Պզտիկեան, Կարապետ Բօլատեան

Քօնսթանդուլի Օննիկ Սեղբոսեան, Հրանտ Տէր Օհանեան, Անտօն Զօրայեան

Սիլիսարէշէն Սարգիս Փափաղեան, Երան Պաքալեան, Յարութիւն Ղազէրեան

Պաղարճքէն Պալիկ Քէրփիճեան

Ռրանոցի անունով ձիւլան Ալթունեան

Իսկ խորհրդակցական ձայնով նիստերուն մասնակցեցան Պ. Պ.

Թաղ. խորհուրդէն Արտ. Թովմասեան, Յովն. Կոմիկեան

Ուսուցչութենէն Ա. Շարաֆեան, Գ. Սարայտարեան

Արաքս միութենէն Տրդատ Թէրզեան

Անհատապէս Օննիկ Սինանեան

Ժողովին նախագահեց Պ. ձիւլան Ալթունեան, իսկ ատենադպիրն էր Պ. Օննիկ Սեղբոսեան:

Պ. Սիրունի՝ յանուն Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Ռուսմանիոյ Շրջանային վարչութեան նիստը բանալով կարդաց նոյն վարչութեան տարեկան տեղեկագիրը: Յետոյ կարդացուեցան միւս մասնաճիւղերու և որբանոցի տեղեկագիրները, և այդ առթիւ կարծիքի փոխանակութիւններ եղան: Թէ Շրջանային վարչութեան, թէ մասնաճիւղերու և թէ պատուիրակներու կողմէ ներկայացուած առաջարկները և թեկադրութիւնները յանձնուեցան մասնախումբի մը՝ յառաջիկայ նիստին բերուելու համար բանաձեւուած:

Յետոյ կազմուեցաւ հաշուեքննիչ յանձնախումբ մը՝ Պ. Պ. Ա. Շարաֆեանէ, Արտ. Թովմասեանէ և Օ. Սինանեանէ բաղկացած՝ պաշտօն ունենալով քննել Շրջ. վարչութեան և մասնաճիւղերու հաշիւներն ու Ռուսմանիոյ չրջանի յառաջիկայ տարուան պիւտճէն և ներկայացնել իր եզրակացութիւնները:

Ժողովը իր յաջորդ երկու նիստերուն մէջ զբաղեցաւ բանաձեւերու քննութեամբ: Ստորեւ կու տանք անոնց վաւերացուած պատճենները:—

Յառաջիկայ Ընդհանուր Բանակումը

Շրջանային ժողովը կ'որոշէ

1.— Յառաջիկայ բնդհանուր բանակումը կատարել 1925 Աստուածածնի շաբաթը Սթրուսկայի մէջ:

2.— Աշխատիլ որ բանակումին մասնակցին չրջանի ոկաւաններէն և մարդիկներէն մեծ թիւ մը:

3.— Իրաւասութիւն տալ Շրջանային վարչութեան պիւտճէնի դուրս ալ հայթաթիւ պէտք զգացուած գումարը:

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Ռուսմանիոյ Գ. Շրջանային ժողովը

Շրջանային ժողովը կ'որոշէ

1.— Յառաջիկայ Շրջանային ժողովը գումարել 1925 Յուլիսին Պուքրէշի մէջ:

2.— Աշխատիլ որ բոլոր մասնաճիւղերը մասնակցին իրենց չրջանէն զրկուած պատուիրակներով:

3.— Միջոցներ ձեռք առնել որ պատուիրակները ընտրուին տեղական մասնաճիւղերու ընդհանուր ժողովներուն մէջ՝ 25 սնդամի համար 1 պատուիրակի հաշուով, գաղտնի քուէարկութեամբ և ձայներու րացարձակ առաւելութեամբ:

Ռուսմանայ Բ. Ողիմպիականը

Շրջանային ժողովը կ'որոշէ

1.— Ռուսմանայ Բ. Ողիմպիականը սարքել յառաջիկայ Յուլիսին Պուքրէշի մէջ:

2.— Աշխատիլ որ բոլոր մասնաճիւղերը մասնակցին ողիմպիականին իրենց լաւագոյն ուժերով:

3.— Պալտք դնել մասնաճիւղերուն վրայ որպէս ի մինչեւ Յունիսի վերջը կատարեն իրենց տեղական աթլէթիք մրցումները:

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Ոգին

Շրջանային ժողովը անգամ մըն ալ հաստատելով թէ Հ. Մ. Ը. Մ. Ի միայն ֆիզիքական զարգացման նուիրուած կազմակերպութիւն մը չէ, այլ նպատակ ունի «զարգացնել անհատին մէջ պարտականութեան, պատասխանատուութեան և պատուի զգացումներ, համեմատելութեան և փոխադարձ զգնութեան ոգի», կ'որոշէ

1.— Լրջօրէն հրահանգել Շրջանային վարչութեան ամուր պահել Հ. Մ. Ը. Մ. Ի շարքերուն մէջ այդ ոգին:

2.— Միջոցներ ձեռք առնել Հ. Մ. Ը. Մ. Ի մասնակցողներուն լացատրելու համար մարմնի հետ զուգընթացաբար և հոգեկան գաստարակութեան անհրաժեշտութիւնը, սխաթմաթիք գաստարակութիւններով, մամուլով, և այլն:

Կարգապահական

Շրջանային ժողովը գտնելով որ առանց ուժեղ կարգապահութեան մը Հ. Մ. Ը. Մ. Ի դժուար թէ ի վիճակի ըլլայ հասնիլ իր խտէլին, կ'որոշէ

1.— Հրահանգել Շրջանային վարչութեան և մասնաճիւղերուն՝ վերջին ծայր հոգ տանիլ կարգապահութեան Հ. Մ. Ը. Մ. Ի շարքերուն մէջ:

2.— Շրջանային վարչութեան յանձնել պատրաստութիւնը կարգապահական հրահանգներուն խիստ միջոցներ սահմանելով բոլոր անոնց նկատմամբ որոնք կ'եղջեն Հ. Մ. Ը. Մ. Ի ոգին:

3.— Տպագրել և մասնաճիւղերուն հայթաթել Հ. Մ. Ը. Մ. Ի ծրագիրն ու կանոնագիրը՝ տեղական պայմաններու յարմարացումով:

Հ. Մ. Բ. Մ.ի Ամստերդամի Տեղեկատվություն

Շրջանային Ժողովը կ'որոշէ

1.— Արին դարձնել Հ. Մ. Բ. Մ.ի օսկան՝ տեղեկատվութեանց կարգին տեղ տալով նաեւ տեսական նիւթերու, մարդական եւ սկստուական ծանօթութեանց, եւ Հ. Մ. Բ. Մ.ի բարձրականտին ծառայող էջերու:

2.— Հնարաւորութիւն տալ արտասահմանի մասնաճիւղերուն՝ իրենց ճիւղերուն արտայայտութիւնը ունենալ Արի մէջ:

3.— Պարտք դնել Շրջանային Վարչութեան եւ մասնաճիւղերուն վրայ՝ ոչ մէկ ջանք խնայել Արի ծաւալմանը համար:

4.— Արին դարձնել կիսամսեայ, ծաւալը պահելով 8 էջ, արտօնելով Շրջանային Վարչութիւնը, նիւթական հնարաւորութեանց պարագային, դարձնել զայն աւելի լայնածաւալ:

Մարմնակերպանքի Վարժարաններուն մէջ

Շրջանային Ժողովը կ'որոշէ

1.— Կատարել անհրաժեշտ աշխատանքը որպէսզի Ռուսականայ Թեմական Գործադիր Մարմինը մեր դպրոցներուն մէջ իրապէս պարտադիր դարձնէ մարմնակրթանքը:

2.— Պարտք դնել Շրջանային Վարչութեան եւ բոլոր մասնաճիւղերուն վրայ, որպէսզի իրենց գործակցութիւնը ընծայեն դպրոցալար մարմիններուն՝ մարմնակրթանքը իրական դարձնելու համար մեր դպրոցներուն մէջ:

3.— Կատարել անհրաժեշտ աշխատանքը որպէսզի դպրոցական պատանեկութեան հնարաւորութիւն տրուի կազմակերպուելի Հ. Մ. Բ. Մ.ի սկստական եւ մարդական շարքերուն մէջ, եւ աշխատել որ այդ կերպով կազմակերպուած պատանեկութիւնը դպրոցին մէջ դառնայ տիպար տարր մը նաեւ բարոյական տեսակէտով:

Շրջանի Կազմակերպութեան հաւար

Շրջանային Ժողովը կ'որոշէ

1.— Շրջանային Վարչութեան արամադրել անհրաժեշտ պիւտճէն՝ որպէսզի կարենայ աւելի մօտէն հետեւիլ մասնաճիւղերու գործունէութեան, եւ աւելի հնարաւորութիւն ունենայ նոր մասնաճիւղեր ստեղծելու:

2.— Արտօնել Շրջանային Վարչութիւնը՝ դրամական բացառիկ միջոցներ ստեղծուելու պարագային՝ պահել մնալուն շրջանային սկսուած մարզիչ մը՝ անոր յանձնելով շրջանային քննիչի պաշտօնը եւս:

Ռուսականայ Որբանոցը

Շրջանային Ժողովը կ'որոշէ

1.— Մեծապէս խնամք տանիլ Ռուսականայ որբանոցի մարդկան եւ սկստական դաստիարակութեան:

2.— Պարտք դնել Շրջանային Վարչութեան եւ մասնաճիւղերուն վրայ՝ իրենց ամէն տեսակ ուշակցութիւնը չխնայել որբանոցի կեդր. Վարչութեան եւ անոր դաւադական մասնաճիւղերուն:

3.— Որբանոցի մէջ ունենալ Հ. Մ. Բ. Մ.ի Ռուսականայ հինգերորդ մասնաճիւղ՝ զինքը զեթ կացուցանելով մասնաճիւղի նիւթական պարտադրութիւններէն:

4.— Պարտք դնել Շրջանային Վարչութեան վրայ ստեղծել Պուքէշի մասնաճիւղին մատնանշած տխուր պատկերը որբանոցէն դուրս հանուած որբերու մասին, կատարել անհրաժեշտ դիմումները ուր որ անկ է, եւ աշխատել կ'որի դարձնելու անոնց կազմակերպութիւնը Հ. Մ. Բ. Մ.ի շարքերուն մէջ:

Մասնաճիւղերու Ֆուլթայի մրցումները

Շրջանային Ժողովը պարտք կը դնէ Շրջանային Վարչութեան վրայ

1.— Հնարաւորութիւն ստեղծել որպէսզի Հ. Մ. Բ. Մ.ի մասնաճիւղերու ֆուլթայի թիմերը կարենան ստէպ շփուած ունենալ իրարու հետ:

2.— Հնարաւորութիւն տալ անոնց օտար խումբերու հետ եւս մրցումներ ունենալ՝ ի հարկին ստեղծելով մասնաճիւղերու ֆուլթայի խումբերէն տիպար խումբ խումբ մը:

Սկստական Դաստիարակութիւն

Շրջանային Ժողովը կ'որոշէ

1.— Պարտք դնել Շրջանային Վարչութեան վրայ մեծ հոգ տանիլ սկստական դաստիարակութեան:

2.— Կազմել իր կողմին սկստական յանձնախումբ՝ իր մէկ անդամին մասնակցութեամբ՝ պաշտօն տալով անոր հետեւիլ մասնաճիւղերու սկստական աշխատանքներուն, հակակշռել զանոնք, եւ տալ անոնց անհրաժեշտ հրահանգները:

3.— Պարտադիր դարձնել դպրոցներու մէջ աշակերտութեան կազմակերպութիւնը իր սկսուած, ի հարկին պահելով սկսուած մարզիչ մը իրեն ուսուցիչ, եւ կազմելով դպրոցին մէջ առանձին խմբակներ՝ իրեն բաղկացուցիչ մասը տեղւոյն մասնաճիւղին:

Արեւիքի Դաստիարակութիւն

Շրջանային Ժողովը կ'որոշէ

1.— Պարտք դնել Շրջանային Վարչութեան վրայ մեծ հոգ տանիլ մասնաճիւղերու արեւիքի դաստիարակութեան:

2.— Կազմել իր կողմին արեւիքի յանձնախումբ մը՝ իր մէկ անդամին մասնակցութեամբ՝ պաշտօն տալով անոր հետեւիլ մասնաճիւղերու արեւիքի աշխատանքներուն, կազմակերպել զանոնք, եւ տալ անոնց անհրաժեշտ հրահանգները:

Հ. Մ. Բ. Մ.ի եւ Օստ Մարզիկները

Շրջանային Ժողովը կ'որոշէ որ

1.— Օտարներ չկարենան անդամակցիլ Հ. Մ. Բ. Մ.ի:

2.— Հ. Մ. Բ. Մ.ի ֆուլթայի թիմերը չկարենան օտարներու մասնակցութենէն օգտուիլ իրենց մրցումներուն մէջ հայ կաւ օտար խումբերու հետ:

3.— Հ. Մ. Բ. Մ.ի ֆուլթայի թիմերը փորձերու առեւ կրնան օտար խումբերու մասնակցիլ, կամ օտարներ հրաւիրել իրենց փորձերուն:

4.— Հ. Մ. Ը. Մ. ի մարզիկները կրնան բացառաբար մասնակցել Ռուսիայի միացեալ թիմերու՝ օտար խումբերու հետ իրենց մրցումներուն մէջ:

Հ. Մ. Ը. Մ. ի Ընդհ. Կեդրոնը

Շրջանային ժողովը ցանկալի գտնելով նոր Ընդհ. Կեդրոնի մը ստեղծումը կ'որոշէ:

1.— Պաշտօնը զնեւ Շրջանային Վարչութեան վրայ հետամուտ ըլլալ որ արտասահմանի ուրիշ երկիրներուն մէջ ալ ստեղծուին շրջանային կազմակերպութիւններ:

2.— Շրջանային կազմակերպութիւնները չորսի բարձրանալու պարագային՝ հրաւիրել պատշաճ քանակի մարզիկները եւ ստեղծել կեդր. վարչութիւն:

Գնահատութիւն անցեալ գործունէութեան

Շրջանային ժողովը լսելէ յետոյ Շրջանային Վարչութեան եւ մասնաճիւղերուն ղեկավարները

1.— Շրջանային Վարչութեան գործունէութիւնը կը գտնէ բաւարար՝ հակառակ առաջին տարիէ մը անբաժան եղող դժուարութիւններուն:

2.— Գնահատելի կը գտնէ առհասարակ ըլլոր մասնաճիւղերու ճիշդը Հ. Մ. Ը. Մ. ի վարչապետներ համար, եւ կը յանձնարարէ լոյսորին համերաշխ եւ կարգապահ գործակցութիւն:

3.— Կը թելադրէ Շրջանային Վարչութեան եւ առհասարակ ըլլոր մասնաճիւղերուն՝ իրենց հաշուապահութեան մէջ ջանադիր ըլլալ հակադէմը կարելի դարձնող ձեւ մը պահպանելու:

4.— Ոչ-օրինական կը գտնէ Քոնսթանցայի մասնաճիւղին կողմէ վերջին մէկ ամսուան ընթացքին որդեկրուած վարչական ձեւը որով միակ անդամ մը յանձնուած է մասնաճիւղին միանձնական ղեկավարութիւնը, եւ կը թելադրէ զգուշանալ նման կարգադրութիւններ առաջ բերող միջոցներով մը ստեղծել:

Յառաջիկայ տարւան պիտեմք

Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչը յառաջիկայ տարւան համար հետեւեալ պիտեմքն առաջարկեց.—

ՄՈՒՏՔ

Պուրեթի մասնաճիւղին	4000	լեյ
Քոնսթանցայի	2500	»
Պաշտօնական	1500	»
Սիլիսիայի	1500	»
Տարեկան հանդես	8000	»
Ողիմպիական	8000	»
Նուէրներ	2500	»
Արիի հատոյթ	20000	»
Գումար	48000	»

ԵԼՔ

Քարտուղարի	5000	լեյ
Դիւանական ծախքեր	2000	»
Որբանոցի մարզական պիտոյք	3000	»
Շրջաններու կազմակերպութեան	3000	»
Բանակումի	5000	»
Մարզիկներու նախաճաշութեան	5000	»
Արիի սպաքուրթեան	20000	»
Անձնակազմի	5000	»
Գումար	48000	»

Հաշուեմեքները տեղեկագիրը

Հաշուեմեքները Յանձնախումբը ներկայացուց հետեւեալ տեղեկագիրը.

Հ. Մ. Ը. Մ. ի Ը. Շրջանային ժողովի կողմէ ընտրուած Հաշուեմեքները Յանձնախումբին քննելու համար յանձնուած էին՝ 1. Հ. Մ. Ը. Մ. ի Շրջ. Վարչութեան հաշուեմեքներ, 2. Ողիմպիական խաղերու հաշիւը, 3. «Արի»-ի հաշիւը, 4. Քոնսթանցայի մասնաճիւղին, 5. Սիլիսիայի մասնաճիւղին հաշիւները:

Հաշուեմեքները Յանձնախումբը նկատի ունենալով 1. Հաշուեմեքներուն Յանձնախումբի տրամադրութեան տակ չգտնուելու պարագան, 2. Մեծ մասամբ արդարացուցիչ փաստաթուղթերու բացակայութիւնը, 3. Դրութիւն ունեցող հաշուապահական թերութիւնները մասնաճիւղերու հաշիւներու մէջ հնարաւորութիւն չունեցաւ քննելու հաշիւները, ուստի անհրաժեշտ կը գտնէ

1. Ընտրել միայն Հաշուեմեքները Յանձնախումբ մը եւ անոր յանձնել կեդրոնի եւ մասնաճիւղերու բոլոր հաշիւները քննել: Յիշեալ Յանձնախումբը հաշիւները քննելէ ետքը պարտաւոր է ներկայացնել նորոշումի Շրջ. Վարչութեան զրաւոր ղեկավար, իսկ Շրջ. Վարչութիւնը ղեկավարման պատճենները պարտաւոր է զրկել մասնաճիւղերուն:

2. Միայն Հաշուեմեքները բովէն անցնելէ եւ անոր զրաւոր ղեկավարները ունենալէ ետքը միայն Շրջ. Վարչութիւնը պարտաւոր է ներկայացնել յառաջիկայ Գ. Շրջ. ժողովին հաշիւները:

3. Հաշուեմեքները Յանձնախումբին առաջարկել մշակել միօրինակ ձեւ շրջաններու հաշիւներուն համար, որը Շրջ. Վարչութեան վաւերացնել տալէ վերջ պիտի պարտադրել մասնաճիւղերուն:

Քոնսթանցայի մասնաճիւղը ներկայացուցած էր հաշուեմեքներ մէկ անգամի ստորագրութեամբ միայն, նման երեւոյթներ կը նկատէ անթոյլատրելի:

Նախահաշիւ.— Հաշուեմեքները Յանձնախումբը Շրջ. Վարչութեան ներկայացուցած նախահաշիւին մէջ հետեւեալ փոփոխութիւններն ու յաւելումները կ'առաջարկէ

1. Ելքին մէջ բանակումի ծախքը բարձրացնել 8000 լեյ եւ ծրագրի տպագրութեան համար յատկացնել 1000 լեյ:

2. Մուտքին մէջ մասնաճիւղերու բաժինները աւելցնել, Պուրեթ՝ 4500 լեյ, Քոնսթանցա՝ 3000 լեյ, Պաշտօնական եւ Սիլիսիայի՝ 2000 ապանի, տարեկան հանդէսի եւ ողիմպիականի հասոյթները 8500 ապանի եւ նուէրներու հասոյթը 3000 լեյ բարձրացնել:

Հաշուեմեքները Յանձնախումբը անհրաժեշտ կը նկատէ եւ կ'առաջարկէ որ մասնաճիւղերը եւս ունենան իրենց ընդհ. ժողովներէն հաստատուած նախահաշիւներ:

Ընտրութիւն Հաշուեմեքները Յանձնախումբին

Միայն Հաշուեմեքները Յանձնախումբի անդամ ընտրուեցան Պ. Պ. Գեորգ Հաճի Արթիւնեան, Սմառ Մատենեան եւ Յարութիւն Աթանասեան:

Ընտրութիւն Շրջանային Վարչութեան

Շրջ. Վարչութեան անդամ ընտրուեցան Պ. Պ. Օ. Մանիսարեան, Ղ. Ղազարեան, Վ. Ալթունեան, Տօքթ. Սալի, Յ. Սիւրուհի, Վ. Տիրատուրեան եւ Յ. Նշանեան:

Ռ Ռ Ի Մ Ա Ն Ա Հ Ա Յ Ա. Ո Ղ Ի Մ Պ Ի Ա Կ Ա Ն Ի Շ Ա Ր Ո Ի Ն Ա Կ Ո Ի Թ Ի Ի Ն Ը

Ք Օ Ն Ս Թ Ա Ն Յ Ա Յ Ի Մ Է Ձ

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Ռուսական Շրջանային Վարչութեան նախաձեռնութեամբ կազմակերպուած Ռուսահայ Ա. Ողիմպիական խաղերը, որոնց առաջին մրցումները Յուլիս 20 ին տեղի ունեցած էին Պուլքէշի մէջ, չարունակուեցան եւ վերջացան Բոնսթանցայի մէջ Օգոստոս 17/ին, մեծ ողբերգութիւն ստեղծելով նոյն տեղւոյն մէջ ալ, թէեւ դաշտի անյարմարութեան և թէքնիք չատ մը դժուարութիւններու պատճառով կարելի չեղաւ կարգ ու կանոնաւորութիւնը պահել ինչպէս անհրաժեշտ էր:

Ծովային մրցումները տեղի ունեցան կէսօրէ առաջ Հայոց եկեղեցւոյ մօտակայ ջուրերուն մէջ, և վերջացան բաւական կանոնաւորութեամբ:

Դաշտային մրցումները եւ ֆութպօլը տեղի ունեցան նաւահանգիստի դաշտին մէջ, և վերջացան ժամը 7.45/ին, ծովային մրցումներու պատճառաւ հաղիւ ժամը 5/ի մօտ կարելի եղած ըլլալով սկսիլ: Այս պատճառով պէտք եղաւ յայտադրէն յապաւել կարգ մը խաղերու մրցումները:

Օրուան թաղուհին էր Տիկ. Ճիվան Ալթունեան, իսկ դաշտի դատաւորներն էին Պ. Պ. Բոնսթանթինէսքու Բան. Սիմօն Պապիկեան, Օննիկ Սինանեան, Անտօն Զօրաեան, Հրանտ Տէր Օհանեան, Յարութիւն Ապաղեան, Օննիկ Դէրդեան, Յ. Աթանասեան, իսկ Շրջանային Վարչութիւնը կը ներկայացնէր Յ. Սիրունի:

Ահաւասիկ մրցումներու արդիւնքը.—

100 մէթր լողալ.—

1. Կարապետ Պարոնեան (Բոնսթանցա) 1' 40"
2. Մելքօն Խօրասանեան «
3. Աւետիս Սանդուրճեան (Պուլքէշ)

1000 մէթր լողալ.—

1. Յովակիմ Թորոսեան (Պուլքէշ) 28' 38"
2. Տիգրան Դուրսաքճեան «
3. Պետրոս Կարապետեան (Սիլիսթիա)

2000 մէթր լողալ.—

1. Արշակ Շիրինեան (Բոնսթանցա) 54' 16" $\frac{3}{5}$
2. Աւետիս Սանդուրճեան (Պուլքէշ)
3. Յարութիւն Մինասեան (Բոնսթանցա)

100 մէթր կոնակի վրայ լողալ.—

1. Կարապետ Պարոնեան (Բոնսթանցա) 1' 41"
2. Դրիգոր Աղամեան (Պուլքէշ)
3. Մելքօն Խօրասանեան (Բոնսթանցա)

Կեցած երկայնութիւն ցաւել.—

1. Վահէ Տիրատուրեան (Պուլքէշ) 2,72մ
2. Մովսէս Շլուկեան » 2,60մ
3. Յարութիւն Ապաղեան » 2,58մ

Զոդով բարձրութիւն ցաւել.—

1. Օննիկ Սինանեան (անհատապէս) 2,60մ
2. Վահէ Տիրատուրեան (Պուլքէշ) 2,50մ
3. Պարոյր Ծանեան (Բոնսթանցա) 2,21մ

Ուժ առած երկայնութիւն ցաւել.—

1. Օննիկ Սինանեան (Բոնսթանցա) 5,25մ
2. Վահէ Տիրատուրեան (Պուլքէշ) 5,14մ
3. Մովսէս Շլուկեան » 4,68մ

Դրօշաւ.—

Ֆուտպօլ վերջացած

Ֆուտպօլ (Պուլքէշ — Բոնսթանցա)

Պուլքէշ 1 կօլ, Բոնսթանցա՝ 0: Երկրորդ հաֆթայմը լրանալու քառորդ ժամ մնացած ընդհատուած:

Շրջ. Վարչութեան կողմէ բանակումի, Շրջ. Ժողովի եւ Բոնսթանցայի մրցումներուն համար նշանակուած լիազօրը՝ խորհրդակցելէ յետոյ Պուլքէշի, Բոնսթանցայի եւ Սիլիսթիայի պատուիրակներուն հետ,

1.— Նկատի ունենալով որ Պուլքէշի եւ Բոնսթանցայի միջեւ կատարուած ֆութպօլի մրցումը վերջացած է Բ. հաֆթայմը լրանալու քառորդ ժամ մնացած,

Նկատի ունենալով որ դատաւորը ընդհատած է խաղը եւ երկուստեք համաձայնութեամբ որոշուած է նոյն մէկ քառորդ ժամը լրացնել յաջորդ օրը ժամը 8/ին,

Նկատի ունենալով որ Բոնսթանցայի ֆութպօլի խումբը կը հրաժարի շարունակել մրցումը,

Նկատի ունենալով որ խաղը ընդհատուած ատեն Օի դէմ 1 կօլի յաղթանակ մը ապահոված էր Պուլքէշի խումբին,

Կը վճռէ

Ա. Օի դէմ 1 կօլով յաղթական նկատել Պուլքէշը.

Բ. Սիլիսթիայի պարտադրել Շրջ. նոր Վարչութեան կողմէ որոշելի պայմանաժամի մը մէջ Պուլքէշ երթալ կատարելու համար Բաթակի առաջին տարուան ֆինալի մրցումը.

Դ. Սիլիսթիայի չգալու պարապային Պուլքէշը նկատել վերջնական յաղթական:

2.— Նկատի ունենալով որ դրօշարշաւի մրցումը դաշտին վրայ ապարդիւն յայտարարուեցաւ դատաւորներուն կողմէ երկու ֆուտբոլիստներ նշմարուած ըլլալով.

Նկատի ունենալով որ դրօշարշաւի մասնակցող մասնաճիւղերէն Պուլքէշն ու Սիլիսթիայն կը հրաժարին ֆուտբոլի պատճառով իրենց տրուած վերստին մրցելու իրաւունքէն.

Նկատի ունենալով որ մրցումը հաւանաբար վերջանար Բոնսթանցայի յաղթանակով.

Կը վճռէ

Ա. Բոնսթանցայի տալ դրօշարշաւի սահմանուած արձանը

Բ. Կէտերու առաւելութիւն չհաշուել Բոնսթանցայի համար:

Ռուսահայ Ա. Ողիմպիականի երկու մրցումներուն ընդհանուր արդիւնքն է.—

Պուքրէշ կը շահի 44 կէտ, 'Քօնսթանցա' 35, Սիւլիստրէ՝ 1, Պաղարճը՝ 0:

Պուքրէշի ֆութպօլի խումբը Օի դէմ 2 կօլով կը յաղթէ Պաղարճը եւ Օի դէմ 1 կօլով 'Քօնսթանցայի' Ռումանիոյ ախոյեանութեան վերջնական մրցումը տեղի պիտի ունենայ Պուքրէշի եւ Սիլիստրէի միջեւ:

'Քօնսթանցայի' մրցումներուն ախոյեան կը հռչակուի Կարապետ Պարոնեան ('Քօնսթանցա') չափած ըլլալով երկու Ա. մրցանակ, իսկ Ռումանիայի ողիմպիականի Բնի, ախոյեան՝ Յարութիւն Ապաղեան (Պուքրէշ), չափած ըլլալով երեք Ա. եւ մէկ Գ. մրցանակ:

Բ Ա Ն Ա Կ Ո Ի Մ

Հ. Մ. Բ. Մ.ի Ռումանիոյ Շրջանային Վարչութեան որոշումով 'Քօնսթանցա, այգիներուն կողմը ուրբօրեայ բանակում մը կատարեցին Պալեքեի, Սիլիստրէի եւ 'Քօնսթանցայի' սկաութները, ինչպէս նաեւ մարզիկներու մեծ քիւ մը: Սոյն ուրբօրեայ անցաւ մեծապէս հաճելի, մասնակցողներուն պարգեւելով ոչ միայն բնութեան կազդուրիչ օդն ու ծովեզրեայ բնակութեան մը բնծայած առաւելութիւնները, այլեւ հաւաքական կեանքի մը հանելի ժամանցը: Տեղի ունեցան մարզական զբօսանքներ, եւ մանաւանդ երեկոյեան աւանդական բացօթեայ «կրակի շուրջ»երը, իրենց երգերով, պարերով գեղեցիկ պահեր հայթայթեցին ոչ միայն սկաութներուն, այլ նաեւ օրջակայ այգիներու բնակիչներուն:

'Քօնսթանցայի' Թագ. Խորհուրդը Օգոստ. 16ին, ռաբաթ ցորեկ, 70 հոգիանոց հացկերոյք մը տուաւ այգիներուն մէջ երեք ֆաղաֆներու սկաութներուն ու մարզիկներուն:

Բանակումը պատօճա պէս տեւեց մինչեւ Օգոստ. 18

Կ Ռ Փ Ա Մ Ա Ր Տ

Յ. ՊԵՃԻՏԵԱՆԻ ՆՈՐ ՄՐՅՈՒՄԸ

Թուրքիոյ թեթեւ ծանրութեանց ախոյեան Յարութիւն Պեճիտեան տակէ առաջ, ինչպէս զրաժ է ինք Փարիզի մէջ պարտուելէ եւ Գերմանիոյ մէջ յաղթելէ յետոյ, Յունիս 11ին նոր մրցում մը ունեցաւ Փարիզի մէջ սեւամորթ առաջին սերիի կոփամարտիկ Նուեռի հետ, եւ հաւասար հաջողուեցաւ: Այս մրցումը երեքական վայրկեաննոց ութը շրջաններէ կը բաղկանար: Ընդհանուր ձեւին մէջ մրցումը քիչ մը խառնակ տեղի ունեցած է. այսուհանդերձ Յ. Պեճիտեան կրցած է ցոյց տալ քիչ մը աւելի գիտութիւն՝ քան իր հակառակորդը որ ռիսկերու հին ազդեցութիւնը կ'երեւար: Երկուստեք մէկ քանի պատեհութիւններ կորսնցուցած են, մանաւանդ Արթին, մէկէ աւելի անգամներ իր առջեւ անշարժ եւ անուժ կեցող Նուեռի չէ կրցած վճռական հարուած մը իջեցնել: Մրցման արդիւնքը արդարացի էր եւ վճռականօրէն կարելի չէր ըսել թէ մէկ կամ միւս կողմը կրցած էր առաւելութիւն մը ցոյց տալ:

ՍԵՆՐԱԿ ՊԵՐՊԵՐԵԱՆԻ ՄՐՅՈՒՄԸ

Յունիս 8, երեքշաբթի գիշեր տեղի ունեցաւ Հայազգի Սեղրակ Պերպերեանի կոփամարտը Խրուսթ ձեք Զիլիկի հետ, Պրուքին Հիմեքսընս Պաուլ բացօղ-

եայ մարզարանին մէջ, մօտ 7000 հանդիսատեսներու ներկայութեան:

Հայոց մէջ քեմիէյնի վարիչ Տիար Ս. Սարաֆեանի ջանքերը արդիւնաւորուած էին եւ մօտ 1000 հայեր փութացած էին իրենց խանդավառ բացօղանչութիւններով զօրաւոր թիկունք ըլլալու Հայ մարտիկին:

Անվերապահօրէն կարելի է ըսել թէ պաշտին երեք բառ նաներուն մէջ Պ. Պերպերեան յաղթական էր: Դժբախտաբար չորրորդ բառնաին մէջ ձախ աչքէն ստացաւ հարուած մը որը մրցումին եւրը ի վնաս իրեն յեղաշրջեց. իր հարուածներու կարեւոր մէկ տողուր նպատակէն կը չեղէր. հակառակ առար իր յաջող հարուածները այնքան զօրաւոր էին որ երբեմն լաուաններու մէջ, օրինակ 7րդ. եւ 12րդ.ին մէջ ինք կրկին դերազանցեց իր հակառակորդը, մասնաւորաբար 7րդ ին մէջ քիչ մնաց Զիլիկը նաք առաւ ըլլար, զանգը հնչեց եւ Զիլիկ փրկուեցաւ:

Չորրորդ բառնաին դժբախտ հարուածը յաղթութիւնը Զիլիկին տուած էր:

Նիւ Եորք Ուըրլտ»ի կարծիքով յաղթական էր Պերպերեան, եւ կամ չառ չառ պէտք էր որ հաւասար աստիճանի վրայ նկատուէին երկուքն ալ, առանց «յաղթական»ի վճիռ տալու մէկ կամ միւս կողմին:

ՀԱՅԿ ԱՍՍՏՈՒՐԵԱՆԻ ՅԱՂՔԱՆԱԿԸ

19 Յունիս չաբաթ երեկոյ Գահիրէի «Բիլապ աթլէթիք»ի մէջ տեղի ունեցաւ կոփամարտի մեծ հանդիպումը, որու կը սպասէին չաբաթներէ ի վեր Եգիպտոսի սրօրի շրջանակները: Դէմ առ դէմ պիտի ելլէին Եգիպտոսի ախոյեան (միջակ ծանրութեան) Հայկ Ա. սատուրեան եւ տեղացի Ահմէտ Պայումի (ծանր կշիռի ախոյեանութեան թեկնածու): Պայումի 80 քիլօկրամ կը կշռէ իսկ Հայկ 65. Ծանրութեան այս խոշոր տարբերութեան հետ Եգիպտացին ունէր հասակի մեծ առաւելութիւնը, եւ բիրտ ուժը:

Մրցումը պիտի կատարուէր 3 վայրկեաննոց 12 բառնա, 4 օնս ամրապինդ ձեւնոցով:

Առաջին բառնաին Հայկ զուտ պաշտպանողականի վրայ մնաց եւ արգիլեց հակառակորդին բոլոր հարուածները առանց բացառութեան:

Երկրորդ բառնաին սկիզբը Հայկ անցնելով յարձակողականի, իրարու յաջորդող երկու զօրաւոր հարուածներ տուաւ հակառակորդին դէմքին: Հարուածներու ստատկութեան չդիմանալով, Պայումի թեւերը վեր բարձրացնելով լքեց կռիւը եւ Հայկ հաջողուեցաւ յաղթական:

Նոյն իրիկունը ուրիշ կոփամարտի մրցումներ ալ եղան: Գորյեան հարուածի թիւով յաղթեց Ֆէլտշիսյի իսկ Փիլիպոս յաղթեց Ալի Սատէքի որ թեթեւ ծանրութեան Եգիպտոսի սիրող ախոյեանն է:

Հ. Մ. Բ. Մ. Ե ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ

Օգոստ. 8ին կազմուած է Յունաստանի օրջանի կեդր. սկաութական Յանձնախումբ մը, որուն անդամներն են Պ. Պ. Պեքոս Գայեան, Հայկ Տեքեքեան, Գասպար Առաքելեան, Յակոբ Աւագեան եւ Յարութիւն Առաքելեան:

Մեր նախորդ բիւլ հրատարակած էինք կասարում և մրցումներուն մանրամասն արդիւնքը, այսօր ալ կը ներկայացնենք նոյն ողիմպիականին առթիւ Փարիզի մէջ կազմակերպուած զանազան ուրիշ մրցումներու արդիւնքը։

ԼՈՂԱԼ ԱՅՐԵՐՈՒ

800 մէքր դրօշաբաւ.— 1. Մ. Նահանգ 9 վայրկ. 33²/₅ երկվ. (աշխարհի մրցանիշը կոտրած)։

100 մէքր ազաւ.— 1. Վալադիւլլէր (Մ. Նահանգ) 50 երկվ., 2. Է. 3. Ամերիկացի։

100 մէքր կոնակի վրայ.— 1. Քալիֆոռնիա (Մ. Նահանգ) 1 վայրկ. 13¹/₅ երկվ., 2. Ամերիկացի, 3. Հունգարացի։

200 մէքր կոնակի վրայ.— 1. Սքոթլենդ (Ռ Նահանգ 2 վրկ. 56³/₅ երկվ., 2. Պելճիքա, 3. Ամերիկացի։

400 մէքր ազաւ.— 1. Վալադիւլլէր (Մ. Նահանգ) 5 վրկ. 4¹/₁₀ երկվ., 2. Շուէտացի, 3. Աւստրիացի։

1500 մէքր ազաւ.— Շարլթօն (Աւստրալիա) 20⁴ վրկ. 6 երկվ. (աշխարհի մրցանիշը կոտրած)։

1 բարձրէն ուսում.— 1. Էլլըր (Աւստրալիա), 2. Շուէտացի, 3. Անգլիացի։

2 բարձրէն ուսում.— 1. Հայթ (Մ. Նահանգ), 2. Է. 3. Ամերիկացի։

3 ցածէն ուսում.— 1. Հայթ (Մ. Նահանգ), 2. Է. 3. Ամերիկացի։

ԼՈՂԱԼ ԿԻՆԵՐՈՒ

100 մէքր ազաւ.— 1. Լաբի (Մ. Նահանգ) 1 վրկ. 12²/₅ երկվ. (աշխարհի մրցանիշը կոտրած)։

100 մէքր կոնակի վրայ.— 1. Պաուէր (Մ. Նահանգ) 1 վրկ. 23¹/₅ երկվ. (աշխարհի մրցանիշը կոտրած)։

400 մէքր կոնակի վրայ.— 1. Մուրթօն (Անգլիա), 2. Ամերիկացի, 3. Անգլիացի։

400 մէքր ազաւ.— 1. Մորթլէն (Մ. Նահանգ), 2. Է. 3. Ամերիկացի։

Բարձրէն ուսում.— 1. Պէքէր (Մ. Նահանգ), 2. Է. 3. Ամերիկացի։

Ցածէն ուսում.— 1. Սմիթ (Մ. Նահանգ), 2. Ամերիկացի, 3. Շուէտացի։

400 մէքր դրօշաբաւ.— Մ. Նահանգ 4 վրկ. 58⁴/₅ երկվրկ. (աշխարհի մրցանիշը կոտրած)։

Ուաթէր քօլօ.— 1. Ֆրանսա, 2. Պելճիքա, 3. Մ. Նահանգ։

ԹԷՆԻՍ

Պարզ այրեր.— 1. Վէնսան Ռիշար (Ամերիկացի), 2. Քրօշէ (Ֆրանսացի), 3. Տըմօրրուրկօ (Իտալացի)։

Պարզ կիներ.— 1. Հէլէն Վիլս (Ամերիկացի), 2. Վլասթօ (Ֆրանսացի), 3. Մէքքէն (Անգլիացի)։

Զոյգ այրեր.— 1. Ռիշար-Հանթլէր (Ամերիկացի), 2. Քօշէ-Պրիւնհօն (Ֆրանսացի), 3. Պորաթրա-Էսքօթ (Ֆրանսացի)։

Զոյգ կիներ.— 1. Ուայթման-Ուիլս (Ամեր.), 2. Քօլէլ-Մաքքէն (Անգլ.), 3. Պարտօն-Կօլքէր (Անգլ.)։

Զոյգ խառն.— 1. Ուայթ-Ուիլս (Ամեր.), 2. Ժէսուր Ռիշար (Ամեր.), 3. Պուստին-Թիմէր (Հօլանդ.)։

ԿՈՓԱՄԱՐՑ

Հանգի ծանրութիւն.— 1. Լապարարա (ամեր.), 2. Մաքքէնզի (անգլ.), 3. Ֆէ (ամեր.)։

Ախալաղի ծանրութիւն.— 1. Սմիթ (Նոր Ափրիկ.), 2. Քրիթօլի (ամեր.), 3. Սէ (Ֆրնս.)։

Փետուր ծանրութիւն.— 1. Ֆիէլի (ամեր.), 2. Տէ-սէրնիէ (պելճ.), 3. Քուայթիլի (արժանիքներ)։

Թեքեի ծանրութիւն.— 1. Նիէլսըն (տանձմարք.), 2. Քօքէլլօ (արժանիք.), 3. Պօլթալ (ամեր.)։

Կես-միջին ծանրութիւն.— 1. Տըրարթ (պելճ.), 2. Մէնտէլ (արժանիք.), 3. Վոլիս (քանատ.)։

Միջին ծանրութիւն.— 1. Մալէն (անգլ.), 2. Էլուիթ (անգլ.), 3. Պէքիւն (պելճ.)։

Կես-ծանրութիւն.— 1. Միլլէլ (անգլ.), 2. Բէթլը-սըն (տանձմարք.), 3. Սօրաուալ (նորվէկ.)։

Ծանր ծանրութիւն.— 1. Վօն Բուրաթ (նորվէկ.), 2. Բէթլըսըն (տանձմարք.), 3. Բօրկիօ (նորվէկ.)։

Բոլոր կարգերու առաջինները աշխարհի «ամաթէօն» ակոյցան հաշակուեցան։

ՀԵՇԱՆԻԻ

188 ֆիլովքր նամբու վրայ.— 1. Պլանչօնէ (Ֆրնս.), 2. Հօլլընտէր (պելճ.), 3. Հաթլլ (Ֆրնս.)։

1000 մէքր սրէն.— 1. Միշար (Ֆրնս. աշխարհի ամաթէօն ակոյցան), 2. Մէյէ (հօլանդ.), 3. Կիւնհօ (Ֆրնս.)։

Նրկու հոգիւնց հեծանիւնք.— 1. Ֆրանսացի, 2. Հօլանդացի, 3. Տանձմարքացի։

4000 մէքր խմբական.— (Իւրաքանչիւր ազգ 4 հոգի) 1. Իտալիա, 2. Լէհանտան, 3. Պելճիքա։

50 ֆիլովքր.— 1. Վիլլէմ (հօլանդ.), 2. Է. 3. անգլիացի։

ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶ

Ազգութեանց դասաւորում.— 1. Իտալիա, 2. Ֆրանսա, 3. Զուիցերլա։

Անհատական դասաւորում.— 1. Սթիւքէլթ (սերպ.), 2. Բրաշաք (չեխ), 3. Շուրշիք (չեխ)։

ՇԱՆՈՒԹԻԻՆ ՎԵՐՅՆԵԼ

Փետուր ծանրութիւն.— Կապիթի (իտալ.), 2. աւստրիացի, 3. զուիցերլացի։

Թեքեի ծանրութիւն.— 1. Տէքօթիւնէի (Ֆրնս.), 2. Է. 3. աւստրիացի։

Միջին ծանրութիւն.— 1. Կալիմպէրթի (իտալ.), 2. Է. 3. էսթօնիացի։

Կես-ծանր ծանրութիւն.— 1. Ռիկօլօ (Ֆրնս.), 2. զուիցերլացի, 3. աւստրիացի։

Ծանր ծանրութիւն.— 1. Թօմանի (իտալ.), 2. աւստրիացի, 3. էսթօնիացի։

ՐԸԿՊԻ ՖՈՒԹՊՈԼ

1. Մ. Նահանգ, 2. Ֆրանսա, 3. Ռուսական։

ՖՈՒԹՊՈԼ

1. Ռուսական, 2. Զուիցերլա, 3. Շուէտ, 4. Հօլանդա։

Սկսուի՞ն ծանօթութեան բաժինը

ԽՈՂԱՆՈՑԸ

Պտոյտի եւ բանակումի ատեն պէտք է ուտել ալ եւ անհրաժեշտ է լաւ ուտել, որովհետեւ մարզանքը եւ բաց ու մաքուր օդը ակորժակը աւելի շատ կը բանան:

Կարելի է ձեր ճամբուրն վրայ գտնել օթեւաններ, ուր⁸ հնարաւոր ըլլայ ճաշել, կամ ագարակներ, ուր յանձն առնեն պատրաստել ձեր կերակուրը: Բայց արդեօք սկսածուի մը կոչուածին վայել քան է ստիկա, քանի որ ան պէտք է միայն ինքնիրմէ կախում ունենայ, խնայողութիւնով սպորի եւ կորովի մարդոց ճամբէն ընթանայ:

Ուրեմն դուք պէտք է հողաք ձեր անունդը եւ պատրաստէք ձեր կերակուրը:

Ձեր կերակուրին գլխաւոր նիւթը պիտի կազմեն ընդեղէնները, որոնք սակայն պէտք է խնամքով, մաքրութիւնով եւ զանազանութիւնով պատրաստուին եւ ակորժահամ ըլլան: Նոյն ընդեղէնը՝ գէշ եփուած կամ անչափ զրուած՝ կը դառնայ անմարսելի, քիչ անդարար եւ վնասակար ստամոքսին:

Յաճախ պէտք է ունենաք տաք կերակուր, պաղ ճաշն ու ընթրիքը պէտք է բացառիկ ըլլան, որովհետեւ անոնք պակաս առողջարար են:

Լաւ խոհանոց ունենալու անհրաժեշտ պայմաններէն մէկն ալ անունդի նիւթերուն ընտրութիւնը եւ գնումն է: Ասոնք կը կազմեն ընթացիկ կեանքի դասը, որը կարելի է սորվիլ շուկան երթալով եւ զործնապէս տնական տնտեսութեան անհրաժեշտ նիւթերը գնելով:

Սկսուտ մը պէտք է խնայասէր ըլլայ, բայց խնայողութիւնը չի նշանակեր գնել ստորին տեսակի աման անունդի նիւթեր: Առած մը կայ, որ պէտք չէ ուշադրութենէ վրիպեցնել, «Դրամիդ համեմատ կըրնաս գնել»: Պէտք է ճիշտ եւ համեմատական գինով լաւ ապրանք փնտռէք:

Ուրեմն բառին բուն առումով խնայասէր ըլլալու համար պէտք է գիտնալ ընտրել ու ճանչնալ: Այս ճանաչումէն կախուած է ոչ միայն լաւ անհագողութիւնը, այլեւ առողջութիւնը: Ահա այս պատճառով պէտք է կարենաք զանազանել լաւ միսը՝ գէշէն, զուտ կաթը՝ խառնուածէն, թարմ հաւկիթը, անխաղախ իւղը, ի մի բան բոլոր անունդի վերաբերեալ նիւթերը, որոնց մասին ծանօթութիւններ ստանալու համար սպասեցէք «Արի» յաջորդ թիւին:

Սկսուի՞ն բնութեան մէջ

ԱՐԵՒԵՆՈՒՄ

Երբ պտոյտի ատեն անգամ մը ինքզինքնիդ ազատ դադար եւ բաւական ժամանակ ալ ունենաք՝ բռնութիւնը լիովին վայելիլու համար կ'անցնիք լեռ ու ձորեր, կը թափառիք այս ու այն կողմ: Բայց ժամանակ մը յետոյ, յոգնած ու անօթեցած՝ կ'ուզէք վերադառնալ: Եւ ահա այս պարագային հարկ կ'ըլլայ, որ զիտնաք թէ ո՞ւր էք:

Ձկան ձեր տեսողութեան առջեւ ձեզի ծանօթ չ'ընէր, ձառէր, կամ սարէր. որպէսզի հնարաւոր

բութիւն ունենաք ձեր ուղղութիւնը որոշելու: Բնութիւնը կը մնայ միակ ուղեցոյցը, որմէ կրնաք առաջնորդուիլ:

Երկինքի երեսը ձեզի առաջնորդ կրնան ըլլալ ցորեկը Արեւը, իսկ գիշերը՝ Լուսինն ու աստղերը:

Արեւը ցորեկ ատեն լաւ առաջնորդ մըն է, զիտէք որ անիկա առաւօտուն կը ծագի արեւելքէն եւ իրիկունը կ'անհետանայ արեւմուտքը: Կէսօրին երբ մեր դէմքը դարձնենք Արեւին, հիւսիսը կը մնայ մեր կռնակը: Որքան որ ամառ ատեն կէսօրին Արեւը զրեթէ ճիշտ մեր գլխուն վերեւը, Զննիթին վրայ կը գտնուի, որով այդ ատեն չենք կրնար որոշել կողմը, բայց կէս ժամ յետոյ ան արդէն զգալի կերպով կը տեղափոխուի, այս ատեն ծառերն ու միւս բարձրութիւնները իրենց շուքը կը տեղափոխեն կամաց կամաց հիւսիսէն դէպի արեւելք, քանի որ Արեւակը կը ճամբորդէ արեւելքէն դէպի արեւմուտք:

Լուսինը, հակառակ իր զանազան փոփոխութեան, գիշեր ատեն կրնայ մեզի լաւագոյն կերպով օգտակար ըլլալ, քանի որ ան ալ արեւին նման կը ճամբորդէ արեւելքէն դէպի արեւմուտք:

Իսկ աստղերն առաջնորդուելու համար ոչ մէկ դժուարութիւն կայ, անոնց մէջ մէկը, Բեւեռային կամ Հիւսիսային աստղ կոչուած, որ միշտ հիւսիսա-

* Հիւսիս, աստղ

յին կողմը կը գտնուի, որով բաւական է միայն ճանչնալ այդ աստղը: Մական աստղերէ բաղկացած եւ հակառակ ուղղութիւնով երկու խումբ աստղեր կան, ինչպէս վերի պատկերին մէջ կ'երեւի, աջ կողմինը, որ մեծ է Մեծ առջ կը կոչուի, իսկ ձախ կողմինը՝ Փոք առջ. ահա այս փոքր արջի ծայրի աստղն է Հիւսիսային աստղը, որ կը ցուցնէ հիւսիսը:

Հիւսիսային աստղը միշտ նոյն տեղը կը մնայ, իսկ միւս բոլոր աստղերը կը դառնան անոր շուրջը, անանկ որ գիշերուան տարբեր ժամերուն այդ աստղերը տարբեր տեղեր կը տեսնենք, բայց իրարու հետ ունեցած դիրքերնին նոյնը կը մնայ:

Մեծ արջին բոլոր աստղերն ալ փայլուն են, փոքր արջին աստղերը ընդհակառակը քիչ կը փայլին, անանկ որ առաջին անգամ երկինքի երեսը պէտք է փնտռել Մեծ արջը, որուն քառանկիւնին գլուխի երկու աստղերուն ուղղութիւնով եւ անոնց իրարմէ ունեցած հեռաւորութեան հինգ անգամին չափ հեռաւորութեան վրայ կը գտնուի Հիւսիսային աստղը:

Կողմերը ճշտելու տարբեր միջոցներ ալ կան, որոնց մասին կը զրենք յաջորդ թիւին մէջ: Յ. Գ. Ա.

„ART“ Cartea Românească S. A.